

Dosarul nr.3ra-2/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (S. Stratan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton)

DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursurile declarate de Victor Soloviov,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Soloviov
împotriva Asociației Proprietarilor Locuințelor Privatizate nr.50/14 COOP cu
privire la obligarea eliberării informației și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și deciziei
din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 decembrie 2016, Victor Soloviov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva APLP nr.50/14 COOP, președintelui APLP nr.50/14 COOP, Petru
Dumitraș și membrului APLP nr.50/14 COOP, Ludmila Terzi, prin care a solicitat
obligarea pârâtului APLP nr.50/14 COOP să elibereze informația solicitată în petiția
din 27 octombrie 2016 și repararea de către pârâții Petru Dumitraș și Ludmila Terzi,
persoane oficiale din cadrul APLP nr.50/14 COOP, responsabile pentru furnizarea
informației, a prejudiciului moral în suma de 3000 de lei de la fiecare, cauzat prin
neexaminarea petiției în termenul stabilit de lege și îngrădirea accesului la
informație (f.d. 3-4, vol. I).

Ulterior, la 23 martie 2017 reclamantul a depus cerere de concretizare a
pretențiilor din acțiune prin care a solicitat excluderea din proces a pârâților
Ludmila Terzi și Dumitraș Petru.

De asemenea, a solicitat obligarea pârâtului APLP nr.50/14 COOP să-i elibereze
în scris informația solicitată în cererea din 27 octombrie 2016 și din 23 februarie
2017, precum și încasarea prejudiciului moral în sumă de 12 000 lei, cauzat
reclamantului Victor Soloviov prin nesoluționarea petițiilor din 27 octombrie 2016

și 23 februarie 2017 în termenul stabilit de lege și îngădirea accesului la informație, câte 6000 lei pentru fiecare petiție nesoluționată (f.d. 99-100, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 27 octombrie 2016, în orele de primire, s-a prezentat în oficiul APLP nr.50/14 COOP, unde erau prezenți membrii consiliului de administrație a APLP nr.50/14 COOP – Petru Dumitraș și Ludmila Terzi.

A menționat că în legătură cu necesitatea apărută, a solicitat în scris de la persoanele oficiale ale APLP nr.50/14 COOP să-i ofere următoarele acte și informații: extrasul din fișa locuinței a subsemnatului Victor Soloviov; copia autenticată a documentului (procesului-verbal sau actului de constatare), care a servit drept temei pentru modificarea în facturile de plată pentru serviciile locativ-comunale începând cu luna februarie 2014 și până în prezent a numărului de persoane de la 1 până la 3 în ap. xxxxxxxx; copiile autentificate ale hotărârilor adunărilor generale a membrilor APLP nr.50/14 privind eventuala excludere din membrii Asociației a lui Victor Soloviov și primirea în Asociație a lui Petru Dumitraș.

Administratorul APLP nr.50/14 COOP, Petru Dumitraș a primit sub semnătură cererea depusă.

La 23 februarie 2017 a înaintat APLP nr.50/14 COOP o nouă cerere, prin care a solicitat să-i elibereze copiile autentificate ale proceselor-verbale, însoțite de listele nominale ale celor prezenți, cât și a hotărârilor Adunărilor Generale APLP nr.50/14 privind primirea în Asociație a locatarilor blocului din xxxxx: Cașu Alexei (ap. xx), Grițai Mihail (ap. xxxxxx), Grigor Raisa (ap.xxxxx), Staroșciuc Irina (ap.xx), Dumitraș Petru (ap.xxx), Duca Anastasia (ap. xxxx), Damaschin Ion (ap. xxx), Artamonov Ivan (ap. xxxxxx), Bîrchina Eugenia (ap.xxxx), Terzi Ludmila (ap.xxxxxxx); să-i fie comunicat, când (data exactă) și în baza cărui contract Dumitraș Petru Grigore a devenit proprietarul, sau, după caz, coproprietarul apartamentul nr. xxxxxxxx; copia listei nominale cu semnăturile celor prezenți, inclusiv și a lui Victor Soloviov, la așa-numita adunare generală a APLP nr.50/14 COOP din 19 mai 2016.

Din momentul primirii cererii, reprezentanții APLP nr.50/14 COOP având mai multe întrevederi în cadrul ședințelor de judecată, au avut mai multe posibilități de a-i furniza informația solicitată, însă aceștia intenționat nu au făcut-o.

Deoarece membrii APLP nr.50/14 COOP, președintele Petru Dumitraș și contabilul-șef Ludmila Terzi până în prezent nu i-au eliberat informațiile solicitate prin cererea din 27 octombrie 2016 și 23 februarie 2017, consideră că persoanele sus-numite au încălcat prevederile art. 8 alin. (1) și alin. (4), art. 11 pct. e), art. 12 alin. (1) pct. a), art. 14 alin. (1), (2) ale Legii cu privire la petiționare nr.190-XIII din 19 iulie 1994 și art. 10 alin. (1), (2), (3), art. 11 alin. (1) pct. 1), 2), 4), art. 16 ale Legii privind accesul la informație nr.982- XIV din 11 mai 2000.

Prin hotărârea din 07 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Soloviov a fost admisă parțial.

A fost obligată APLP nr.50/14 COOP să-i răspundă în scris lui Victor Soloviov la cererile privind solicitarea informației din 27 octombrie 2016 și 23 februarie 2017.

S-a respins pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului moral.

S-a respins cererea pîrîtului de încasare a cheltuielilor de judecată.

Invocând caracterul ilegal, nefondat și contradictoriu a hotărârii primei instanțe, la 21 iulie 2017 APLP nr.50/14 COOP a declarat apel, solicitând casarea integrală a hotărârii din 07 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a încheierii protocolare din 13 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 181-185, vol. I).

La 04 august 2017 Victor Soloviov a declarat apel nemotivat, solicitând casarea parțială a hotărârii din 07 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 201, 213-217, vol. I).

Prin încheierea din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Victor Soloviov, fiindu-i acordat termen de 7 zile pentru înlăturarea neajunsurilor (f.d. 207-208, vol. I).

Prin încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de Victor Soloviov a fost restituită pentru neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d. 232, 233-237, vol. I).

Prin decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de APLP nr.20/14 COOP, casată hotărârea din 07 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o hotărâre nouă prin care cererea de chemare în judecată depusă de Victor Soloviov împotriva APLP nr.20/14 COOP cu privire la obligarea eliberării informației solicitate și repararea prejudiciului moral s-a respins (f.d. 238, 239-244, vol. I).

La 22 martie 2018, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, prin încheiere a dispus corectarea erorii materiale din dispozitivul și partea motivată a deciziei din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin înlocuirea în dispozitivul și textul deciziei a sintagmei „APLP nr.20/14 COOP” cu sintagma „APLP nr.50/14 COOP” (f.d. 54, 55-57, vol. II).

Prin decizia suplimentară din 22 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost menținută încheierea protocolară din 13 februarie 2017, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Soloviov împotriva APLP nr.50/14 COOP (f.d. 58, 59-65, vol. II).

Nefiind de acord cu încheierea prin care a fost restituită cererea de apel, la 22 martie 2018 Victor Soloviov, a depus recurs împotriva încheierii din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii (f.d. 68-69, vol. II)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 06 iunie 2018 a admis recursul declarat de Victor Soloviov, a casat încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel (f.d. 81-85, vol. II).

Prin decizia din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Victor Soloviov a fost respins și menținută decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 115, 116-122, vol. II).

La 28 mai 2018, Victor Soloviov a declarat recurs împotriva deciziei din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 125-126, vol. II).

Ca temei de declarare a recursului a menționat prevederile art.432 alin.(2) lit.c), alin.(4) Cod de procedură civilă.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a indicat că decizia instanței de apel este ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece la judecarea cauzei au fost aplicate eronat normele de drept material, ceea ce în consecință a dus la soluționarea greșită a cauzei, cât și la încălcarea dreptului fundamental la un proces de judecată echitabil.

La 25 iulie 2018, Victor Soloviov a declarat recurs împotriva deciziei din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat examinarea și admiterea prezentului recurs concomitent cu recursul declarat anterior împotriva deciziei din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, casarea integrală a hotărârii din 07 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea împotriva APLP nr.50/14 COOP cu privire la obligarea eliberării informației solicitate și repararea prejudiciului moral să fie admisă integral (f.d. 168-169, vol. II).

Ca temei de declarare a recursului a menționat prevederile art.432 alin.(2) lit.c), alin.(4) Cod de procedură civilă.

În susținerea cererii de recurs, recurentul a indicat faptul că instanța de apel eronat a conchis precum că apelanta APLP nr.50/14 COOP nu este autoritate publică în sensul legii cu privire la contenciosul administrativ și nu constituie nici subiect al legii privind accesul la informație. Consideră că această concluzie contravine practicii judiciare or, APLP nr.50/14 COOP este persoană juridică, activitatea căreia cade sub incidența art. 5 alin. (2) al Legii privind accesul la informație, fiind astfel atribuit statut de furnizor de informații.

Recurentul a mai indicat că Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău nu s-a pronunțat asupra unuia din temeiurile principale ale apelului motivat din 14 februarie 2018 și anume asupra faptului invocat în apel, precum că dispozitivul hotărârii primei instanțe este incomplet și neclar, fără a obliga pe pârât să furnizeze informația solicitată, astfel oferindu-i posibilitatea pârâtului să interpreteze hotărârea după placul său, să dea un răspuns evaziv și în consecință să se eschiveze de la furnizarea informației solicitate, adică să nu execute în esență hotărârea judecătorească în cauză.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 19 martie 2018 (f.d. 247, vol.I), fiind recepționată de Victor Soloviov la 27 martie 2018 (f.d.131, vol. II).

Prin urmare recursul declarat la 28 mai 2018 de către Victor Soloviov, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

Totodată decizia din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 28 iunie 2018 (f.d. 124, vol.II).

Astfel, recursul declarat de Victor Soloviov la 25 iulie 2018 a fost depus în termenul stabilit de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 12 decembrie 2018 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, recursurile declarate de Victor Soloviov, au fost considerate admisibile.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul

este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit prevederilor art.444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Analizând argumentele invocate în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi admise, casând deciziile instanței de apel din 08 februarie 2018 și 28 iunie 2018 cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 432 alin. (1), (2) lit. c), (4) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Instanța de recurs a constatat că Victor Soloviov la data de 19 decembrie 2016 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, solicitînd:

– obligarea pîrîtului APLP 50/14 COOP să-i prezinte în scris informația solicitată în cererea din 27 octombrie 2016, și anume: extrasul din fișa locuinței a lui Victor Soloviov; copia autenticată a documentului (procesului-verbal sau actului de constatare), care a servit drept temei pentru modificarea în facturile de plată pentru serviciile locativ-comunale începînd cu luna februarie 2014 și pînă în prezent a numărului de persoane de la 1 pînă la 3 pentru ap. xxxxx; copiile autentificate ale hotărârilor Adunărilor generale a membrilor APLP nr.50/14 privind eventuala excludere din membrii Asociației a subsemnatului Victor Soloviov și primirea în Asociație a cet. Dumitraș Petru;

–obligarea pîrîtului APLP nr.50/14 COOP să-i prezinte în scris informația solicitată în cererea din 23 februarie 2017, și anume: copiile autentificate ale proceselor-verbale, însoțite de listele nominale ale celor prezenți, cît și copiile autentificate ale hotărârilor Adunărilor Generale APLP nr.50/14 COOP, privind

primirea în asociație a locatarilor blocului din xxxx: Cașu Alexei (ap.xxx), Grițai Mihail (ap.xx), Grigor Raisa (ap.xx), Staroșciuc Irina (ap.xxx), Dumitraș Petru (ap.xxxx), Duca Anastasia (ap. xx), Damaschin Ion (ap. xxxx), Artamanov Ivan (ap. xxxx), Bîrchina Eugenia (ap.xxxx), Terzi Ludmila (ap.xxxx); să-i fie comunicat, când (data exactă) și în baza cărui contract cet. Dumitraș Petru Grigore, a devenit proprietarul, sau, după caz, coproprietarul ap. xxxxxx; copia listei nominale cu semnăturile celor prezenți, inclusiv și a subsemnatului Victor Soloviov, la Adunarea generală a APLP nr.50/14 COOP din 19 mai 2016, precum și repararea prejudiciului moral în sumă de 12 000 lei, cauzat prin nesoluționarea petițiilor din 27 octombrie 2016 și 23 februarie 2017 în termenul stabilit de lege și îngrădirea accesului la informație, câte 6000 lei pentru fiecare petiție nesoluționată (f.d. 4-5, 99-100, vol. I)

Prin hotărârea din 07 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Soloviov a fost admisă parțial. A fost obligată APLP nr.50/14 COOP să-i răspundă în scris lui Victor Soloviov la cererile privind solicitarea informației din 27 octombrie 2016 și 23 februarie 2017. S-a respins pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului moral, și cererea pîrîtului de încasare a cheltuielilor de judecată (f.d. 176, 190-197, vol.I).

Prin decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de APLP nr.50/14 COOP, casată hotărârea din 07 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru fiind pronunțată o hotărîre nouă prin care, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Soloviov împotriva APLP nr.50/14 COOP cu privire la obligarea eliberării informației solicitate și repararea prejudiciului moral, s-a respins (f.d. 238, 239-244, vol. I).

Prin decizia din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Victor Soloviov a fost respins și menținută decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 115, 116-122, vol. II).

Colegiul lărgit consideră prematură soluția dată de instanța de apel la data de 08 februarie 2018 și 28 iunie 2018, avînd în vedere că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11.05.2000.

Aici, Colegiul consideră necesar a releva că potrivit art. art. 10 alin. (1), (2) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) al Legii privind accesul la informații, oricine, în condițiile legii are dreptul a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale.

Conform art. 5 alin. (2) lit. c) al Legii privind accesul la informație, furnizori de formații, adică posesorii informațiilor oficiale sînt obligați să furnizeze informații solicitanților, adică persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

Potrivit Legii cu privire la accesul la informație, orice cetățean al Republicii

Moldova are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept. Examinarea documentului (unor părți ale acestuia) la sediul instituției, eliberarea copie de pe documentul, informația solicitată (de pe unele părți ale acestora) sânt modalități a accesului la informațiile oficiale.

Conform art. 11 alin. (1) pct. 1), 2) din aceeași lege, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal, să garanteze liberul acces la informație.

Potrivit art. 16 alin. (1) al Legii menționate, informațiile, documentele solicitate vor fi la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

Astfel, potrivit cadrului legal menționat, raportat la obiectul pretențiilor înaintate de către Victor Soloviov, Colegiul reține că, APLP nr. 50/14 COOP este persoană juridică, activitatea căreia cade sub incidența art. 5 alin. (2) al Legii privind accesul la informație, fiind astfel atribuit statut de furnizor de informații.

Totodată, Colegiul indică că instanța de apel eronat și neîntemeiat a apreciat obiectul litigiului, în condițiile în care aceasta a stabilit că raportul juridic constituit între Victor Soloviov și APLP 50/14 COOP se referă la natura raporturilor de muncă, APLP 50/14 COOP în prezenta cauză nu acționează în calitate de persoană juridică, care în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, gestionează servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale, neimplicând elementele unei autorități publice, care gestionează servicii publice.

În conformitate cu art. 240 alin. (3) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Conform art. 373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Analizând cererea cu pretențiile înaintate de către reclamant, cât și argumentele și solicitările din cererea de apel a lui Victor Soloviov, instanța de recurs conchide că la examinarea apelului instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor cerințelor acestuia și argumentelor expuse în cererea de apel or, prin cererea de chemare în judecată reclamantul Victor Soloviov a solicitat obligarea pârîului APLP 50/14 COOP să-i prezinte în scris informația pretinsă în cererile adresate APLP 50/14 COOP la 27 octombrie 2016 și 23 februarie 2017, inclusiv și prezentarea unui șir de acte deținute de APLP 50/14 COOP.

Prin hotărârea din 07 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, APLP

nr.50/14 COOP a fost obligată să-i răspundă în scris lui Victor Soloviov la cererile privind solicitarea informației din 27 octombrie 2016 și 23 februarie 2017.

În cererea de apel Victor Soloviov invocă că deoarece prima instanță a obligat APLP 50/14 COOP să-i răspundă în scris la cererile sale din 27 octombrie 2016 și 23 februarie 2017 și nu l-a obligat să-i prezinte informația după cum dînsul a indicat în acțiune, astfel instanța a omis să răspundă cerințelor din acțiune.

Astfel, necătând la cerințele reclamantului din cererea de chemare în judecată, soluția primei instanțe, cît și dezacordul și criticile din cererea de apel asupra hotărîrii din 07 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, instanța de apel contrar prevederilor art.373 Cod de procedură civilă, nu a verificat legalitatea hotărîrii contestate, și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de apel s-a limitat doar la verificarea aspectului dacă APLP 50/14 COOP este subiectul Legii privind accesul la informație și la raportul juridic stabilit între părți. Însă, deoarece instanța de apel a stabilit eronat că APLP 50/14 COOP nu constituie subiect al Legii privind accesul la informație, respectiv nici nu a fost supusă verificării legalitatea hotărîrii din 07 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru privind admiterea parțială a cerințelor lui Victor Soloviov.

Abținerea instanței de apel de a expune un răspuns explicit în privința cererii înaintate de către Victor Soloviov constituie o încălcare a art. 6 §1 Convenția Europeană a Drepturilor Omului, deoarece acestuia nu i-a fost acordată posibilitatea de a ști dacă argumentele invocate în cererea înaintată au fost neglijate sau respinse, motivele respingerii acestora, fiind astfel lăsată într-o stare de incertitudine și creată impresia că nu a fost auzit (cauza Hiro Balani vs Spania, 1994).

Referitor la decizia din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost soluționată cererea de apel a lui Victor Soloviov, Colegiul remarcă că textul acesteia și motivarea corespunde cu textul deciziei din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost soluționată cererea de apel declarată de APLP 50/14 COOP, nefiind examinate și date aprecierii argumentele invocate de apelantul Victor Soloviov.

Mai mult, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, adoptînd decizia din 28 iunie 2018 în urma examinării cererii de apel împotriva hotărîrii din 07 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru adresată de reclamantul Victor Soloviov, contrar prevederilor art.385 Codul de procedură civilă, a indicat în dispozitivul deciziei că, menține decizia Curții de Apel din data de 08 februarie 2018 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Soloviov împotriva APLP nr.50/14 COOP cu privire la obligarea eliberării informației solicitate și repararea prejudiciului moral or, art.385 Codul de procedură civilă nu atribuie asemenea împuterniciri instanței de apel, după ce judecă apelul.

În hotărârea Lebedinschi c. Republicii Moldova din 16 iunie 2015, CEDO a reamintit că instanțele judecătorești naționale au obligația de a motiva deciziile. Întinderea obligației de a motiva hotărârea poate varia în funcție de caracterul deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei. Deși articolul 6 § 1 din Convenție nu obligă instanțele de judecată să ofere răspunsuri detaliate la toate argumentele invocate, totuși din hotărâre trebuie să reiasă clar că elementele esențiale ale cauzei au fost examinate.

Așadar, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta

presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora.

Relevante sînt și argumentele recurentului cu privire la examinarea apelului APLP 50/14 COOP în absența sa, necătfînd la faptul că a fost depusă cerere de amînare a ședinței pe motiv de boală. Astfel, se constată că, la data de 30 ianuarie 2018 în adresa părților la proces a fost expediată citația pentru 08 februarie 2018, ora 11.00, în ședința respectivă urmînd a fi examinată chestiunea cu privire la acceptarea apelului declarat de Victor Soloviov (f.d. 219, vol.I). Prin telefonograma din 31 ianuarie 2018, se confirmă că Victor Soloviov telefonic a fost anunțat că la 08 februarie 2018, ora 11.00 va avea loc examinarea cauzei civile (f.d. 223, vol.I).

La 06 februarie 2018 Victor Soloviov a înregistrat la Curtea de Apel Chișinău cerere prin care a solicitat să-i fie oferit dosarul civil pentru a face fotocopiile necesare pentru data de 07 februarie 2018 (f.d. 225, vol.I).

La 07 februarie 2018 Victor Soloviov a înregistrat cererea de amînare a ședinței de judecată stabilite pentru data de 08 februarie 2018, ora 11.00, pe motiv că se află în concediu medical și pentru asigurarea dreptului său la un proces de judecată echitabil. La cerere a fost anexat și certificatul de concediu medical eliberat la 31 ianuarie 2018 de către Asociația „Avantaj” ce confirmă că Victor Soloviov se află în concediu medical începînd cu 31 ianuarie 2018 pînă la 09 februarie 2018 (f.d.226-227, vol.I).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, în ședința de judecată din 08 februarie 2018 completul de judecată a pus în discuție chestiunea privind examinarea apelului în lipsa lui Victor Soloviov, însă instanța nu s-a expus referitor la cererea de amînare a lui Victor Soloviov, temeinicia motivului invocat de către acesta și din care motive s-a dispus examinarea cauzei în lipsă (f.d. 230, vol.I). Totodată, în decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, se indică contrar circumstanțelor cauzei că Victor Soloviov nu s-a prezentat din motive necunoscute (f.d. 241, vol.I).

În conformitate cu art. 376 alin. (1) Cod de procedură civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sunt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

În conformitate cu art. 193 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecarea cauzelor are loc în ședință de judecată, cu înștiințarea obligatorie a participanților la proces despre locul, data/datele și ora/orele ședinței.

Conform art. 203 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării cauzei se soluționează prin încheiere judecătorească. La începutul ședinței de judecată, instanța verifică posibilitatea examinării cauzei în lipsa participantului/participanților citați legal.

Art.205 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede că participanții la proces sînt obligați să comunice din timp instanței judecătorești motivul imposibilității de a se prezenta în ședință de judecată și să prezinte probele care dovedesc motivul.

Astfel, instanța de apel contrar prevederilor legale prevăzute de art.205-206 Cod de procedură civilă, nu a pus în discuție cererea lui Victor Soloviov privind amînarea ședinței pe motiv de boală, nu a dat apreciere motivului invocat, însă în decizia emisă la 08 februarie 2018 instanța de apel menționează că Victor Soloviov nu s-a prezentat în ședință din motive necunoscute (f.d. 241, vol.I).

În conformitate cu art. 379 alin. (1) Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Instanța însă este în drept să amâne ședința dacă va constata că neprezentarea este motivată.

În conformitate cu art. 26 alin. (4) Cod de procedură civilă, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Astfel, Curtea de Apel nu a oferit posibilitate lui Victor Soloviov să-și susțină poziția nemijlocit în fața instanței.

În cauza Kenzie Global Limited Ltd. c. Moldovei, Curtea a constatat încălcarea articolului 6 § 1 în rezultatul omisiunii Curții Supreme de Justiție de a cita reclamanții la ședința de judecată. Curtea a notat că este o chestiune de echitate a procedurilor, o astfel de reexaminare nu ar fi trebuit să fie făcută fără a i se acorda companiei reclamante șansa de a-și prezenta poziția, mai ales având în vedere că celelalte părți la proces au fost prezente la ședință și au avut posibilitatea de a-și expune opiniile.

Or, pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat procedura în fața instanțelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor. Principiul contradictorialității presupune, în fond, posibilitatea pentru părțile în proces de a li se aduce la cunoștință toate dovezile invocate, observațiile formulate a acesteia și de a face comentarii în legătură cu ele.

Prin urmare, cele menționate incontestabil indică că instanța de apel nu a stabilit circumstanțele esențiale ale pricinii, a încălcat normele de drept procedural cu privire la oferirea posibilității lui Victor Soloviov să participe la examinarea cauzei sale în ordine de apel, care din motiv întemeiat nu s-a prezentat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de Victor Soloviov, de a casa deciziile instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel în aceiași instanță, în alt complet de judecători.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa că la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu prevederile art. 442, 444, 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admit recursurile declarate de Victor Soloviov.

Se casează decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată adresată de Victor Soloviov împotriva Asociației Proprietarilor Locuințelor Privatizate nr.50/14 COOP cu privire la obligarea eliberării informației

și repararea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Oleg Sternioală

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan

Victor Burduh